

Temeljem članka 8. i 27. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15 - pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 - pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23-pročišćeni tekst) i članka 6. Odluke o javnim priznanjima Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, broj: 5/01, 7/01, 6/03, 6/06, 4/07 - pročišćeni tekst i 11/09), **Gradsko vijeće Grada Zadra, na __. sjednici, održanoj dana __. studenoga 2025. godine, d o n o s i**

O D L U K U

Članak 1.

NAGRADA GRADA ZADRA ZA ŽIVOTNO DJELO dodjeljuje se **akademiku NIKOLI BAŠIĆU** za izvanredne rezultate, naročite uspjehe i najviše zasluge postignute u području arhitekture.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Glasniku Grada Zadra“.

KLASA:
URBROJ:
Zadar, _____. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK

Ivica Žuvela

GRAD ZADAR

Narodni trg 1

23 000 Zadar

Odboru za dodjelu javnih priznanja Grada Zadra

U Zadru, 30. rujna 2025.

TEMA: OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA NAGRADU ZA ŽIVOTNO DJELO GRADA ZADRA

– ARHITEKTU NIKOLI BAŠIĆU

Poštovani,

Nagrada za životno djelo u svim profesijama ima posebnu težinu. Ona je važna jer ukazuje na vrijednost cjelokupnog opusa pojedinca koji je prima i na značaj tog opusa za zajednicu koja mu je dodjeljuje. U tom smislu ova nagrada možda je i najvažnije priznanje koje jedna osoba može primiti.

S druge strane za primatelje ona ima posebnu emotivnu vrijednost. Oni je primaju u zreloj profesionalnoj i životnoj dobi. Primaju je u trenutku kada se pogled okreće unatrag, kada se povlači crta pod učinjeno i naviješta smiraj.

Osoba koju predlažemo za Nagradu Grada Zadra za životno djelo - kolega, akademik i arhitekt Nikola Bašić – u tom dijelu odudara od gore rečenog. Poznavajući njegovu životnu i kreativnu energiju, elan i strast kojom pristupa poslu, možda još uvijek nije došao taj trenutak jer je pred njim bez sumnje još puno novih izazova. Predlažemo ga međutim zbog toga što su ovakve nagrade uvijek i poruka, i osim o primatelju jednako govore i onome tko je dodjeljuje. Što želimo poručiti?

Kolega Nikola Bašić je izuzetan arhitekt čije područje interesa pokriva kompletan teritorij arhitektonske struke pa i izvan nje – od urbanističkih vizija (Zablaće, Splitorina) do scenografskih rješenja (Pozornica za Papu), od povijesnih ambijenata (tvrđava sv. Nikole i Šibenski eskalatori) do nautičkih scenarija (projekt 1114), od komercijalnih tema (Trgovinski centar Zadar, D-Resort Mandalina) do umjetničkih urbanih instalacija (Morske orgulje i Pozdrav suncu), od stambeno poslovnih zgrada (TIZ, Bili Brig) do memorijalne arhitekture i land – arta gigantskih dimenzija (Kornatski križevi) od sakralnih (Ražine, Okit, Udbina, Bili brig) do prometnih građevina (Trajektna luka Zadar). Pri tome je impresivna, neshvatljivo velika količina, izvanredno kvalitetnih, realiziranih djela. Tim više što je sve to ostvareno u zadarskom uredu koji namjerno nikad nije prelazio brojku od deset ljudi. Razlog za uspjeh vjerojatno leži u iznimnom talentu, inteligenciji i posvećenosti kojima je jednako pokrivao sve faze arhitektonskog posla od virtuoznih inicijalnih ručnih skica, komuniciranja s investitorima i javnosti, rješavanja inženjerskih detalja, do vođenja pa i organiziranja gradilišta.

Bašić predstavlja primjer arhitekta na tragu modernističkih vremena koji samouvjereno nudi rješenja koja se postavljaju u društvu i to u velikom mjerilu. U vrijeme kada se postavlja pitanje o relevantnosti arhitektonske profesije uopće, koja se raslojila u rasponu od hermetičnih individualnih autorskih izraza do korporativnih obrazaca funkcioniranja, Bašić na renesansni način pokriva sve uloge, od projektanta u uredu i gradilištu do onog, javnog intelektualca, od lica iz križaljki i kvizova do profesora na fakultetu.

Rijetka je, možda i jedinstvena njegova pozicija „Akademika iz d.o.o.-a“ koji dolazi iz ljutog, tržišnog, a ne akademskog, sveučilišnog okruženja.

Njegov odnos prema matičnoj zajednici također je poseban. Ima primjera kada su Arhitekt i Grad neraskidivo vezani jedni uz druge i nemoguće je zamisliti jedno bez drugoga. Padaju na pamet Gaudi i Barcelona, Palladio i Vicenza. Vjerujemo da nije preuzetno tvrditi da je takav odnos između Bašića i Zadra.

Morske orgulje i Pozdrav suncu postali su novi simboli grada kao da su oduvijek tu, na identitetskoj razini ravni crkvi svetog Donata, trajektna luka Gaženica prenijela je težište i unijela novi urbani pol u sasvim novi dio grada,

Športski centar Višnjik zaživio je kao mjesto stvarnog susreta građana van turističkih ruta. Trgovinski centar Zadar, stambeno – poslovni kompleks TIZ, blok 9 na Bilom brigu i niz drugih projekata i urbanističkih planova oblikovali su lice suvremenog Zadra. Vizionarski projekt Vrata Zadra tek čeka na svoju realizaciju.

Odnos prema vlastitoj sredini i kulturi suština je Bašićevog rada. Mladi arhitekti i studenti arhitekture mogu proučavati tlocrt „Bašićevog stana“ na Bilom brigu, presjek zatvorenog plivališta na Višnjiku, spiralnu prostornu dinamiku crkve na Okitu, programiranje Ravnica u Zadru, organičnost hotela Nai na Dugom otoku, uživati u „siromaškom“ betonu u Mandalini, inspirirati se hedonističkom i ludičkom crtom Orgulja i Sunca, ali ključ čitanja Bašićevog opusa leži u fanatičnoj usredotočenosti na vlastitu, lokalnu kulturu te opsesivnoj potrazi za autentičnošću koja proizlazi upravo iz te lokalne kulture i tvrdoglavom inzistiranju na pripadnosti njoj.

U vremenu kad je „rad na sebi“ postala sveprisutna krilatica u društvu, Bašić nas svojim djelovanjem neumorno poziva da se kao zajednica preispitamo u odnosu prema vlastitoj kulturi i prostoru. I istovremeno nudi mnoštvo primjera kako to raditi. Kada sudar mora i kopna svojom imaginacijom transformira u artikulirani zvuk, ili kada „siromaški“ beton „na kašune“ pretvara u luksuznu turističku robu, kvalitete toposa i pripadne kulture kojima se inspirira, nadrastaju vlastiti značaj i poprimaju univerzalne vrijednosti.

Arhitekta Nikolu Bašića predlažemo za nagradu Grada Zadra za životno djelo.

Ovim prijedlogom želimo poručiti da je životno djelo našeg kolege veliko, jednako kao što je veliko i naše poštovanje prema tom djelu!

S poštovanjem,

Petar Kozina

Predsjednik Društva arhitekata Zadra

U privitku:

Životopis Nikole Bašića

Nikola Bašić, hrvatski je arhitekt i urbanist, rođen 1946. g. u Murteru. Gimnaziju je pohađao u Zadru. Diplomirao 1972.g. na Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu u Sarajevu. Najprije je zaposlen u Zavodu za studije i projektiranje DOM Sarajevo, a od 1976. do 1981. kao asistent na matičnom fakultetu. 1981.g. vraća se u Zadar i zapošljava u projektnom uredu DONAT. Od 1985-91. vodi arhitektonski tim u SAS-u, Zadar, a od 1991. vlastiti projektantski ured pod imenom MARINAPROJEKT. Do umirovljenja bio je izvanredni profesor na Građevinsko-arhitektonsko-geodetskom fakultetu Sveučilišta u Splitu (2005 - 2015.g.). Član je suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 2008. g. a redovni član od 2016. g. Predsjednik je Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU.

Raznolikim arhitektonskim opusom ostvarenim ponajviše u zavičajnom prostoru, ustrajno propituje ustaljene obrasce tragajući za izvornošću, što iskazuje u inovativnim obrascima organizacije stana (Bili brig Zadar, TIZ, Zadar), projektima u području nautičkog turizma (marine u Murteru, Betini i Sukošanu, resort D-Marin u Šibeniku), te u 3K (komunikacija, kontinuitet, kontekst) principu arhitekture prakticiranog u opusu sakralne arhitekture (crkve i samostani u Šibeniku, Ražinama, Vodicama i Zagrebu).

Autor je mnogih realiziranih urbanističkih i arhitektonskih prostorno-programskih studija i urbanističkih projekata u području društvene, gospodarske i prometne infrastrukture (luka Gaženica Zadar, ŠRC Višnjik Zadar, nautički centar Zlatna luka Bibinje-Sukošan, turističko-nautički kompleks Mandalina, Šibenik, TIZ Zadar, Trgovački centar Relja, Zadar, Istarska obala Zadar).

U zreloj fazi okreće se projektima s ishodištem u matrici kulturnog krajolika i participacijom korisnika u njihovom nastajanju. (Kapelica na Okitu 1998., Papina pozornica na zadarskom Forumu 2003., Spomen vatrogascima na Kornatu 2010.)

Sudjeluje na brojnim arhitektonskim natječajima i kao autor, ali i kao član ili predsjedatelj žirija. Član je strukovnih udruga i savjeta, te višegodišnji predsjednik žirija Hrvatske komore arhitekata. Zapaženi je predavač i sudionik znanstvenih, stručnih i javnih skupova, te skupnih i samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu.

Radovi su mu publicirani u prestižnim svjetskim časopisima i stručnim publikacijama.

Morske orgulje, urbana instalacija kojom je oblikovan jedinstveni javni urbani prostor u Zadru, nagrađen je *European Prize of urban public space* (2006.)

Morske orgulje i Pozdrav suncu, predstavljali su Hrvatsku i na 11. Venecijanskom bijenalu (2008.)

Dobitnik je niza strukovnih i društvenih priznanja.

Nositelj je odličja Danice hrvatske s likom Marka Marulića, odličja Kneza Branimira s ogrlicom i francuskog odličja Chevalier de l' Ordre des Arts et des Lettres.

Dvostruki je dobitnik Velike nagrade Zagrebačkog salona, a u tri navrata dodijeljena mu je državna nagrada Vladimir Nazor. Dobitnik je Nagrade Udruženja hrvatskih arhitekata - Viktor Kovačić (2023. g.) za životno djelo.

Počasni je doktor Sveučilišta u Splitu.

Udruga "Zagrljaj zdravlja za dar" Zadar
Miroslava Krleža 5
23 000 Zadar

**Odboru za dodjelu javnih priznanja
Grada Zadra
23000 ZADAR, Narodni trg 1**

Predmet: Prijedlog za dodjelu Nagrade Grada Zadra za životno djelo akademiku Nikoli Bašiću

Poštovani,

objavili ste Natječaj za podnošenje prijedloga za dodjelu javnih priznanja Grada Zadra za 2025. godinu temeljem članka 12. Odluke o javnim priznanjima Grada Zadra ("Glasnik Grada Zadra", broj 4/07 – pročišćeni tekst i 11/09).

Udruga "Zagrljaj zdravlja za dar" Zadar predlaže akademika Nikolu Bašića za dodjelu Nagrade Grada Zadra za životno djelo za 2025. godinu. U privitku dostavljamo njegov bogati životopis. Mi želimo skrenuti vašu pozornost na iznimno djelo našeg cijenjenog sugrađanina u djelu kojim ima nevjerovatni utjecaj na zdravlje čovjeka i njegove šire zajednice, slanjem iznimno moćnih poruka svim ljudima na našoj planeti sa zadarskih ishodišnih točaka.

Članice Udruge za osteoporozu (danas Udruga "Zagrljaj zdravlja za dar" Zadar) su izvele prvu pokaznu tjelovježbu na Pozdravu suncu 20.10.2008., a prigodom obilježavanja Svjetskoga dana menopauze i osteoporoze.

Prepoznavajući značaj i potencijal tog autorskog djela željeli smo doprinjeti čineći ga vidljivom i prepoznatljivom zadarskom točkom i u odnosu na zdravlje, na kojoj je moguće ostvariti uravnotežen odnos s prirodom, svijetom i svemirom, uz primjerenu tjelesnu aktivnost i izloženost dnevnom svjetlu šireći snažno pozitivne misli.

Zahvaljujući tim nadahnutim autorskim djelima (Morske orgulje i Pozdrav suncu), umjesto užurbane betonizacije zbog nezasićene želje za profitom, Zadar je dobio mjesto susreta čovjeka s drugim čovjekom, prirodom, svijetom i svemirom u svojoj ljepoti, tjelesne, duševne i duhovne ravnoteže s prirodnim silama.

Tu iskonsku ljudsku potrebu i mogućnost nevjerovatnog potencijala slanjem te moćne poruke cijelom svijetu ubrzo su prepoznali i drugi dobronamjerni ljudi birajući upravo ovu točku za hrvatsko ishodište Wings for Life World Run.

Ta jedna od najemotivnijih i najposebnijih utrka na svijetu se od 2013.g. održava u Zadru. Tisuće trkača, zajedno sa stotinama tisuća sudionika na svih šest kontinenata, trče s istim ciljem, za one koji to ne mogu, pomažući u pronalasku lijeka za ozljede leđne moždine. Zadar je kao domaćin jednoj od utrka ovog globalnog događaja, samo ove godine okupio 10 tisuća sudionika iz 45 zemalja!

Udruga "Zagrljaj zdravlja za dar" Zadar vjeruje kako ćete uvažiti, prepoznati i vrjednovati ovaj naš prijedlog i dodijeliti ovo priznanje, akademiku Nikoli Bašiću, kao zahvala za sve što je učinio tijekom svog bogatog i nadasve kreativnog djelovanja, posebice što je svojim djelima učinio identitet našeg grada još vidljivijim i prepoznatljivijim na europskoj i svjetskoj razini, a svim kreativnim ljudima postao primjerom kako se može i mora stvarati djela od opće koristi i značaja za sve ljude na svijetu, a na ponos, čast i dobrobit svima nama.

Predsjednik Udruge zagrljaj zdravlja Zadar

Petar Lozo
prim. dr. sc. Petar Lozo, dr. med.

Akademik Nikola Bašić

- Arhitekt i urbanist; akademik Nikola Bašić rođen je 1946. g. u Murteru. Gimnaziju je pohađao u Zadru, a diplomirao 1972.g. na Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu u Sarajevu.
- Najprije je bio zaposlen u Zavodu za studije i projektiranje DOM Sarajevo, a od 1976. do 1981. radio je kao asistent na matičnom fakultetu.
- 1981.g. dolazi u projektni biro DONAT u Zadru. Od 1985-91. vodio je arhitektonski tim u SAS-u, Zadar, a od 1991. vlastiti projektantski ured MARINAPROJEKT.
- Do umirovljenja bio je izvanredni je profesor na GAG fakultetu Sveučilišta u Splitu (2005 - 2015.g.).
- Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i predsjednik znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU.
- Član je Hrvatske akademije arhitektonske umjetnosti i znanosti.
- Dobitnik je niza stručnih i društvenih priznanja od kojih su najvažnije: nagrada Drago Galić (1991.), nagrada Bernardo Bernardi u dva navrata (2004., 2012.), Velika nagrada Zagrebačkog salona u dva navrata, (2000.,2012.), godišnja državna nagrada Vladimir Nazor u tri navrata (1991.,1994.,2010.), izabrani rad Mies van der Rohe u dva navrata (2007., 2012.).
- Dodjeljena su mu i međunarodne nagrade: *European Prize of urban public space* (2006.) i Cemex, Monterrey, Mexico (2006.).
- Na 11. Venecijanskom bijenalu (2008.). predstavljao je Hrvatsku.
- Dobitnik je nagrade za umjetnost Jure Kaštelan Slobodne Dalmacije (2010.), te nagrade Viktor Kovačić za životno djelo (2023.) Udruženja hrvatskih arhitekata.
- Nositelj je odličja Danice hrvatske s likom Marka Marulića i odličja Kneza Branimira s ogrlicom te francuskog odličja Chevalier de l' Ordre des Arts et des Lettres.
- Počasni je doktor Sveučilišta u Splitu.
- Dobitnik je Grba grada Zadra i Nagrade grada Zadra.